



دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی فسا  
دانشکده پزشکی

پایان نامه برای اخذ درجه دکترای پزشکی عمومی

عنوان :

فارماکوپیدمیولوژی مصرف مواد اعتیادآور تریاک و الکل در هر دو جمعیت

بزرگسال و جوان در کوهورت پرشین فسا

استاد راهنما :

دکتر مجتبی فرجام

دکتر بهاره فخرائی

استاد مشاور:

دکتر عزیزاله دهقان

نگارش :

مریم حکمت

چکیده :

**مقدمه:** مصرف مواد مخدر نظیر الکل و تریاک به عنوان یکی از معضلات بهداشتی مهم محسوب می شود، به طوری که تریاک دومین ماده مخدر مصرفی در دنیا است. مصرف الکل نیز در بین جوامع اروپایی بسیار شایع می باشد. مطابق آمار ارائه شده در سال 2015، از هر 100000 نفر از جمعیت جهان، 843 نفر وابستگی به الکل دارند.

**روش کار:** در این مطالعه به بررسی شیوع مصرف الکل و تریاک و فاکتورهای اپیدمیولوژیک نظیر سن، وضعیت تأهل، سطح تحصیلات و خصوصیات آنترپومتریکی 13152 نفر از افراد کوهورت جوانان و بزرگسال جمعیت فسا به صورت مقطعی در طی سالهای 1394-1395 پرداخته شده است.

**نتایج:** در جمعیت بزرگسالان 2351 نفر (23/2٪) با میانگین سنی  $47/42 \pm 8/65$  سال و در جمعیت جوانان 346 نفر (11/5٪) با میانگین سنی  $29/12 \pm 4/10$  سال مصرف تریاک داشتند. تعداد سنوات تحصیلی در افراد جوان مصرف کننده تریاک به طور معناداری کمتر از افراد غیرمصرف کننده بود ( $0/001 >$ ). 212 نفر از جمعیت بزرگسال با متوسط سنی  $43/7 \pm 8/15$  سال و 582 نفر از جوانان با متوسط سنی  $26/04 \pm 5/10$  سال الکل مصرف می کردند. شاخص BMI در جمعیت بزرگسال در افراد مصرف کننده تریاک  $23/51 \pm 4/56$  و افراد مصرف کننده الکل  $23/77 \pm 4/39$  کیلوگرم بر متر مربع بود. این شاخص در جمعیت بزرگسالان، در هر دو گروه مصرف کننده تریاک و الکل به طور معناداری کمتر از افراد غیرمصرف کننده بود ( $0/001 >$ ). تعداد سنوات تحصیلی در افراد جوان مصرف کننده الکل به طور معناداری بیشتر از افراد غیرمصرف کننده بود ( $0/001 >$ ).

**نتیجه گیری:** شیوع مصرف تریاک در مردان بزرگسال که BMI کمتری دارند، بیشتر است و همچنین افراد جوان با سنوات تحصیلی کمتر مصرف تریاک بیشتری دارند. شیوع مصرف الکل در جوانان بیشتر از

بزرگسالان است و جوانان تحصیل کرده بیشتر از سایرین الکل مصرف می کنند. در گروه بزرگسالان افراد متاهل، مردان و افراد با BMI کمتر، مصرف الکل بیشتری دارند.

**کلید واژه:** فارماکواپیدمیولوژی، الکل، تریاک

## Abstract

**Introduction:** Drug use such as alcohol and opium is considered as one of the important public health issues. Opium has been considered the second drug in the world which is abused. Alcohol consumption is also very common among European societies. According to statistics provided in 2015, out of every 100,000 people in the world, 843 are addicted to alcohol.

**Methods:** In this study, we investigated the prevalence of alcohol and opium use and epidemiological factors such as age, marital status, education level and anthropometric characteristics of 13,152 young and adult cohorts of Fasa population in cross-sectional study during 2016-2017.

**Results:** In the adult population, 2351 people (23.2%) with an average age ( $47.42 \pm 8.65$  years) and in the youth population 346 people (11.5%) with an average age ( $29.12 \pm 4.4$  years) used opium. Education level among young people using opium was significantly lower than non-consuming people ( $<0.001$ ). 212 adults with an average age ( $43.7 \pm 8.15$  years) and 582 young people with an average age ( $26.04 \pm 5.10$  years) consumed alcohol. BMI index

in the adult population in opium users was ( $23.51 \pm 4.56$ ) and in alcohol users was ( $23.77 \pm 4.39$  kg / m<sup>2</sup>).this index among adult population in both alcohol and opium consumers was significantly lower than non- consumers (<0.001). The number of years of study in young people consuming alcohol was significantly higher than non-users (<0.001).

**Conclusion:** The prevalence of opium use is higher in adult men who have lower BMI and also in young people with less years of education. Alcohol consumption is more prevalent among young people than adults, and educated youth consume more alcohol than others. Married and adult men with lower BMI also consume more alcohol.

**Keyword:** PHARMACOPIDEMIOLOGY, ALCOHOL, OPIUM